

εὐ γὰρ μόνον ἢ καὶ τὸν ὄρθον λόγον, ἀλλὰ καὶ ἡ μὲν πρὸς ὄρθον λόγον ἕξις, ἀρετὴ ὄρθου. ὄρθος δὲ λόγος παρὰ τῶν ποιούντων, ἢ φρονήσις ὄρθου. Σωκράτης μὲν οὖν λόγους ταῖς ἀρεταῖς ἄφρατον ἔειπε. ὅσπῃσι μὲν γὰρ ἔειπε πάσας· ἡμεῖς δὲ, μετὰ λόγου, δῆλον πίνωμεν ὅτι τῶν εὐφραδῶν, ὅτι ἔχουσιν οἷον τε ἀγαθὸν ἔχει κωλύει αὐτοὺς φρονήσεως· οὐδὲ φρονίμων, αὐτοὺς τῆς ἡδονῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ ἐν τῷ λόγῳ ταύτῃ λύουσιν αὐτοὺς, ὅτι διαλεχθεὶς περὶ αὐτῶν, ὅτι χωρεῖσθαι ἀλλήλων ἀρεταῖς· οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς διφυέσεται περὶ ἀπάσας· ὥστε, πλὴν μὲν ἡδονῆς, πλὴν δὲ οὐ πῶς εὐφραδῶν, ἔσται πῶς το γὰρ, καὶ τῶν ἀρετῶν φρονήσις ἀρετῆς, ἐν δὲ χεῖρα καὶ δὲ ἀπλῶς λέγεται ἀγαθὸς, ὅτι ἐν δὲ χεῖρα ἀμα γὰρ τῆ φρονήσις μὲν οὐσι, πᾶσαι ἐπαρξέοισι. δῆλον δὲ, καὶ εἰ μὴ πορευτικῆ μὲν ὅτι εἶδει ἀν' αὐτῆς διὰ τὸ πῶς μορῆς ἀντιπῶν ἔχει· καὶ ὅτι ἐν ἔσται ἢ πορευτικῆς ὄρθου αὐτοὺς φρονήσεως, οὐδὲ αὐτοὺς ἀρετῆς· ἢ γὰρ γὰρ, τὸ τέλος· ἢ δὲ, τὰ περὶ τὸ τέλος ποιεῖ παρὰ πρῶτον. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ κωλύει γὰρ ὄρθου τῆς σοφίας, οὐδὲ τῶν βελτίονος μορῶν οὐδὲ αὐτοὺς οὐδὲ τῆς ἡγεσίας ἢ ἡγετικῆς· οὐ γὰρ χεῖρα αὐτῆς· ἀλλ' ὄρθου ὅπως γίνονται ἐκείνης οὐδὲ ἔνεκα ὅσπῃσι πρῶτον, ἀλλ' ὅτι ἐκείνη, ἢ πῶς μορῶν καὶ εἰς πῶς πῶς πορευτικῆς φωνῆ ἀρετῆς τῶν ὄρθου, ὅτι ὅσπῃσι πρῶτον παρὰ πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει.

A virtus enim non tam secundum rectam rationem, quam cum recta ratione habitus est: at recta de huiusmodi ratio est prudentia. Ac Socrates quidem rationes virtutes esse existimabat: scientias enim eas esse omnes dicebat: nos cum ratione esse arbitramur. Ex his igitur quæ dicta sunt, constat neque propriè bonum esse sine prudentia, neque prudentem sine morali virtute quempiam posse. Quin etiam ratio illa hinc solui posset, qua separatas esse inter se virtutes differeret aliquis: eo quod idem ad omnes aptissimum minimè sit, atque idcirco alias iam, alias nondum acquiuiserit. hoc siquidem in naturalibus virtutibus licet: in iis verò quibus absolute bonus vocatur quispiam, non licet. simul enim cum prudentia, quæ vna est, omnes existunt. Perspicuum autem est & prudentia esse opus: etiam si non esset actiua, propterea quod partis animæ virtus est: & sine prudentia & virtute esse electio nem rectam non posse: eò quod hæc finem: illa quæ ad finem tendunt ut agamus, facit. At verò neque præfidei sapientia: neque melioris quam ipsa partis est, quemadmodum neque sanitati medicina: neque enim ipsa vitur, sed ut fiat pro- uident. quocirca illius causa præcipit, non autem illi. Simili præterea illud est, si quis ciuilem, propterea quod de omnibus præcipit, quæ in ciuitate sunt: Diis præfisse ac dominari etiam diceret.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ
ἠθικῶν νικομαχείων
τὸ Η.

A R I S T O T E L I S
moralium Nicomachiorum
LIBER SEPTIMVS.
CAPVT I.

Κεφάλαιον α.

Μετὰ δὲ ταῦτα λεκτικόν, ἀλλὰ ποιησιμετρίας ἀρχὴν, ὅτι τῶν παρὰ τῆς ἡδονῆς φρονήσις, τὰ εἶδη, κακία, ἀκρασία, θηροτότης· τὰ δὲ ἐναντία, τοῖς μὲν δούσι, δῆλα· τὸ μὲν γὰρ, ἀρετῶν· τὸ δὲ, ἀκράτεια καὶ κωλύει περὶ δὲ τῶν θηροτότη- τα, μέγιστος· ἀφ' ἑαυτοῦ λέγειν πλὴν παρὰ ἡμᾶς ἀρετῶν, ἢ ἐπιπλὴν πνα καὶ δῆλα, ὥσπερ Ὀμη- ρος παρὰ Ἐκτορῶν πεποιτικῆς λέγοντα τὸν Πριάμον· ὅτι σφόδρα μὲν ἀγαθός,

OST hæc alio sumpto initio dicendum est, rerum circa mores fugiendarum tres species esse, vitium, incontinentiam & feritatem: quarum duabus quæ sint contraria, manifestum est. alterum enim virtutem alterum continentiam vocamus: feriat autem maximè conuenire quispiam diceret virtutem, quæ supra nos est, heroicam quandam ac diuinam, quemadmodum Homerus Priamum de Hectore dicentem, inducit, eò quod valde erat bonus.

---οὐδὲ ἐφίμει

-- Non hominū mortaliū filius ille esse videbatur: sed magna à stirpe deorum.

ἄνδρος γὰρ θνητῶ πάντες ἐμμεμα, ἀλλὰ θεοῦ.

Quod si ex hominibus, sicut dicunt, ob virtutis excellentiam diuini efficiunt: huiusmodi quidam scilicet esse habitus, qui fe-

ὡς· εἰ, κατὰ τὸ φασίν, ἐξ ἀνθρώπων γίνονται θεοὶ δι' ἀρετῆς ὑπερβολῆν, τοιαύτη τις αὐ εἶν δηλοῦσι ἢ τῆς θηραδῶν εἶναι ἀππι-